



Bestämmelser för Gesällbrev i:

## Garvaryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen hösten 2019 samt fastställd av Sveriges Hantverksråd 2019-09-24. Reviderade 2023-01, 2024-06.

### Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

### Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 2500 timmars (lämplig utbildning finns på Bäckedals folkhögskola) dokumenterad utbildning/erfarenhet i yrket eller motsvarande av branschen validerade kunskaper.

### Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av granskningsnämnden. Gesällprovet är ett yrkesprov av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska gesällprovet vara godkänt.

### Provanvisningar

Provet består av (ett praktiskt prov och ett teoretiskt prov) och genomförs enligt anvisningarna i Bilaga 1 som är framtagna och fastställda av branschen.

### Gesällprov (ansökan/granskning/kostnad)

Ansökan om att avlägga gesällprovet görs på särskild blankett, till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR's Granskningsnämnd och ska vara SHR tillhanda senast 1 februari respektive 1 september.

Ansökan görs dels i pappersform och digitalt i form av en PDF. I ansökan redovisas de förkunskapskrav som krävs för gesällprovet dvs utbildning, egen företagsverksamhet, eventuell undervisningserfarenhet och annan relevant arbetslivserfarenhet. Du hittar information om gesällprovets upplägg i provanvisningarna (bilaga 1).

På Sveriges Hantverksråds uppdrag är SHR ansvarig för gesällprov och dess granskning. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen. Läs mer om granskningstillfället/granskningen i provanvisningarna.

Kostnaden för Gesällprovet är f.n 1500 kr och betalas till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds BG 5794-7806. Betalningen ska vara gjord innan den 1 februari eller 1 september för ansökan ska behandlas. För den som ansöker om validering av Gesällprovet är kostnaden f.n 3 000 kr. Summorna kan förändras så kontakta branschorganisationen för aktuella uppgifter ([www.hemslojden.org](http://www.hemslojden.org))

**OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.**



## **Gesällbrev (ansökan/kostnad/utdelning)**

Efter godkänt prov görs en ansökan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökningsformulär (digitalt) eller ansökningshandling (papper) finns på [www.hantverksrad.se](http://www.hantverksrad.se). Ansökan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen.

Administrationskostnaden för Gesällbrevet betalas efter att Gesällprovet är klart och godkänt och i samband med att handlingarna skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Med Gesällbrevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Information om den administrativa kostnaden hittar du i ansökningshandlingen och betalas in till Stiftelsen Hantverk & Utbildnings BG 5814-8446. Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

**OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.**

I din ansökan om Gesällbrev anger du en utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till Företagarnas eller Hantverkarnas lokala föreningar på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet.

## **Kontaktuppgifter:**

### **Branschorganisation:**

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund  
SHRs Granskningsnämnd  
Åsögatan 122, 116 24 Stockholm  
116 24 Stockholm

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till branschens/Yrkesnämndens kontaktperson  
Anna Åhlin Orwin  
e-post [anna.ahlin.orwin@hemslojden.org](mailto:anna.ahlin.orwin@hemslojden.org)  
Tfn. 08-54 54 94 52  
[www.hemslojden.org](http://www.hemslojden.org)

### **Gesäll- & Mästarbrevskansliet:**

Sveriges Hantverksråd  
Gesäll- & Mästarbrevskansliet  
Box 147  
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

[www.hantverksrad.se](http://www.hantverksrad.se)  
[info@hantverksrad.se](mailto:info@hantverksrad.se)

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev.

## **PROVANVISNINGAR FÖR GESÄLLPROV I GARVARYRKET**

Gesällprovet består av två delar, ett praktiskt prov och ett teoretiskt prov. För att kunna genomföra provet måste förkunskapskravet vara godkänt av granskningsnämnden. Förkunskapskravet kan till exempel styrkas med intyg från utbildning och/ eller praktikplatser. Det praktiska provet redovisas och det teoretiska provet genomförs vid nästkommande ansökningstillfälle på plats som branschen bestämmer.

### **Praktiskt prov:**

Det praktiska provet ska ta minst 160 timmar att utföra och visa på kunskaper inom följande områden:

Tillvaratagande av skinn, torka, salta, frysa,

Garvning av skinn från olika djur: tamdjur, vilda djur, fiskar osv.

Fläskning, skavning av skinn.

Avhårning, sura och basiska metoder, rakning.

Förberedande garvningsmetoder.

Olika växters garvande inverkan.

Olika naturliga fetters garvande inverkan.

Efterbehandling och mjukgörning.

All garvning skall utföras på ett ekologiskt hållbart sätt och inte efterlämna något giftigt avfall.

De garvade skinnen skall vara naturligt nedbrytbara den dag de kasseras.

### **Provet ska:**

Redovisas i form av en arbetsbok med prover på garvade skinn. Djurslag, garvningsmetod, recept och tidsåtgång skall redovisas.

Teoretiska kunskaper redovisas genom ett skriftligt prov och en muntlig presentation, se nedan under Teoretiskt prov.

Erfarenheter av företagande alternativt undervisning skall redovisas. Detta redovisas i ansökan.

### **Teoretiskt prov:**

Det teoretiska provet innehåller två moment;

ett skriftligt prov och en muntlig presentation av arbetet med arbetsboken.

Det skriftliga provet består av 10-15 flervalsfrågor.

Frågorna handlar om:

Hudens uppbyggnad.

Egenskaper hos olika typer av skinn.

Vilka garvningsmetoder är lämpligast för olika skinn.

Olika garvningsmetoder och dess inverkan på miljön.

Hur olika kulturer anpassat sina garvningstekniker efter givna förutsättningar.

Garvningens utveckling från mekanisk mjukgörning till kemiska industrier.

Hur gesällen kan föra vidare sina kunskaper.

*Provet kan genomföras muntligt om provtagaren önskar det.*

**Bedömning:**

Vid varje moment ges betygen godkänd eller icke godkänd. Samtliga delar måste vara godkända för att gesällprovet skall anses vara godkänt. Granskningsnämnden kan, om man anser att ett gesällprov är utfört med mycket stor skicklighet, tilldela gesällen medalj.

**Granskningsprotokoll:**

Ett granskningsprotokoll i original, undertecknat av granskarna skall bifogas till ansökan om gesällbrev.

**Avslag:**

Vid avslag av ansökan eller genomfört gesällprov lämnar granskningsnämnden en skriftlig motivering till den sökande. Ansökningsavgiften till SHR återbetalas inte om ansökan avslås. Granskningsnämndens beslut går inte att överklaga.

**Validering för Garvyrket med längre yrkeserfarenhet \***

Garvare som har varit verksamma i minst tio år och i övrigt uppfyller kraven för ansökan om gesällbrev kan presentera en dokumentation av genomförda arbeten (portfolio) som bedömas av branschen.

CV där utbildningshistorik och arbetserfarenhet framgår skall inlämnas digitalt i PDF-format.

Valideringen bygger på att yrkesnämnden med säkerhet kan se de kvalitéer som annars bedöms via Gesällprovet. Om portfolilo och information inte är klargörande kan garvare ombes att komplettera materialet eller uppmanas att göra Gesällprovet.

\*Om Du gör validering av gesällprovet och har för avsikt att ansöka om mästarbrev ber vi dig uppmärksamma att gesällbrevet/gesällprovet endast är ett av kraven, se bestämmelserna för Mästarbrev.